

K nedožitým 85. narodeninám prof. Ing. Ladislava Štefančíka, DrSc.

Narodil sa 4. 4. 1929 vo Vinnom, okres Michalovce. Ľudovú školu navštevoval v Strážskom, stredoškolské štúdium absolvoval na gymnáziu v Michalovciach. V roku 1955 ukončil štúdium na Lesníckej fakulte VŠLD vo Zvolene.

V roku 1965 obhájil kandidátsku dizertačnú prácu na tému *Statické a dynamické zmeny v bukovej žrdovine vplyvom prirodzeného vývoja a úrovňovej i podúrovňovej prebierky*.

V roku 1971 mu Komisia SAV priznala vedecký kvalifikačný stupeň samostatný vedecký pracovník a v roku 1984 vedúci vedecký pracovník. V tom istom roku obhájil doktorskú dizertačnú prácu na tému *Prebierky v bučinách s osobitným zameraním na pestovanie stromov výberovej kvality* a získal vedeckú hodnosť doktora poľnohospodársko-lesníckych vied (DrSc.). V roku 1991 obhájil habilitačnú prácu na tému *Výskum pestovno-produkčných otázok prebierok v bučinách* a získal pedagogickú hodnosť „docent“ pre odbor „Pestovanie lesa“. Po inauguračnej prednáške na tému *Diferencované pestovanie lesov v normálnych a meniacich sa ekologických podmienkach* bol v roku 1993 prezidentom SR menovaný profesorom pestovania lesa.

Od roku 1955 nepretržite až do roku 1994 pracoval vo Výskumnom ústave lesného hospodárstva (terajší Lesnícky výskumný ústav) vo Zvolene, vo vednom odbore pestovanie lesov. V rokoch 1976 – 1990 vykonával funkciu vedúceho oddelenia, resp. odboru pestovania lesov, kde bol známy zodpovedným a ľudským prístupom k svojim podriadeným.

Rozsiahla a významná bola jeho činnosť najmä v oblasti výskumu a vedeckej práce. Pre účely výskumu založil rozsiahlu sieť 112 trvalých výskumných plôch na Slovensku. Od roku 1971 bol koordinátorom hlavných úloh rezortného výskumu a štátnych programov, ktoré boli zamerané na komplexné riešenie otázok z problematiky pestovania lesa a súvisiacich vedeckých disciplín. Osobitne sa zameriaval na syntézu poznatkov o zmenených ekologických pomeroch s ich dopadom pre realizáciu pestovných opatrení v lesníckej praxi. Za jeho najvýznamnejší prínos pre vedu a prax možno považovať vyriešenie problematiky voľby (kritérií) stromov výberovej kvality a vypracovanie koncepcie úrovňovej voľnej prebierky (tzv. Štefančíkovej), vhodnej pre pestovanie v počiatočných rastových fázach nevychovávaných listnatých a zmiešaných porastov v meniacich sa ekologických podmienkach. Bol uznávanou vedeckou autoritou doma i v zahraničí, pričom aktívna bola i jeho medzinárodná spolupráca, v rámci ktorej absolvoval aj ročnú stáž na Ústave pre náuku a produkciu lesa v Mníchove u prof. E. Assmanna, resp. zahraničné cesty (Rakúsko, Rumunsko, Bulharsko, Poľsko,

Nemecko, Ukrajina, Rusko), kde prednášal na vedeckých konferenciách a sympóziách. V rámci vedecko-technickej spolupráce bol aktívnym členom i v niekoľkých pracovných skupinách IUFRO.

Dosiahnuté vedecké výsledky, odborné a praktické poznatky spracoval v 33 záverečných výskumných správach, v 5. štúdiách a publikoval v 211. prácach. Z nich bolo 15 knižných publikácií, resp. učebníc, 81 pôvodných vedeckých prác, 77 odborných prác, vrátane referátov na domácich a zahraničných konferenciách a 38 iných príspevkov. Okrem toho svoje poznatky v širokej miere aplikoval i v lesníckej praxi v rámci inštrukcií, pri prednáškach na konferenciách a rôznych podujatiach doma i v zahraničí a tiež vo výučbe na stredných lesníckych školách a Lesníckej fakulte TU vo Zvolene.

Popri svojej vedeckej zanietenosti veľa pozornosti venoval i výchove svojich nasledovníkov. Bol školiteľom viacerých vedeckých aspirantov v odbore Pestovanie lesa. Pracoval v komisiách SAV, ČSAV, ČAZV, LF MZLU Brno, LF TU Zvolen, SAPV a LVÚ vo Zvolene. V rokoch 1976 – 1991 bol členom a v ďalších rokoch až do roku 1995 bol predsedom Vedeckej rady pri LVÚ vo Zvolene. V rokoch 1981 – 1990 bol členom komisie pre obhajoby kandidátskych dizertačných prác na VÚLHM Jíloviště-Strnady, podobne v rokoch 1984 – 1995 na LF TU vo Zvolene a v rokoch 1985 – 1989 i na ČSAV – vedecké kolégium zemědělské v Prahe. V rokoch 1984 – 2000 bol členom komisie pre obhajoby doktorských dizertačných prác pri Slovenskej komisii pre vedecké hodnosti. Od roku 1985 až do svojej smrti v roku 2002 bol členom redakčnej rady Lesníckeho časopisu - Forestry Journal.

Jeho pracovné výsledky boli ocenené viacerými vyznamenaniami. V roku 1981 to bola Cena A. Zápotockého (člen kolektívu), v r. 1983 cena ČSAZV (vedúci kolektívu) a v rokoch 1986, 1987 ako člen kolektívu. Okrem toho obdržal rad ďalších rezortných vyznamenaní, pamätných medailí a čestných uznaní (LVÚ Zvolen, VÚLHM Jíloviště-Strnady, ČSAZ Praha, Východoslovenské štátne lesy Košice).

K jeho významnému životnému jubileu – 65 rokov – mu bolo za celoživotné tvorivé dielo v oblasti výskumu a zveládovania lesníctva v roku 1994 udelené najvyššie lesnícke vyznamenanie na Slovensku – Medaila Jozefa Dekreta Matejovie.

Prof. Ing. Ladislav Štefančík, DrSc. patril k najvýznamnejším osobnostiam v odbore pestovania lesa uznávaných vo vedeckých kruhoch doma i v zahraničí. Výsledkami svojej práce sa nezmazateľne zapísal do histórie slovenskej lesníckej vedy i praxe.

Jaroslav Jankovič

Národné lesnícke centrum - Lesnícky výskumný ústav Zvolen,
T. G. Masaryka 2175/22, SK – 960 92 Zvolen,
e-mail: jankovic@nlcsk.org